

Datum

8 april 2025

Ons kenmerkDOS-2012-0007594
PZH-2025-872068252**Bijlagen**

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Stand van zaken Valkenburgse Meer

Geachte Statenleden,

Tijdens uw Statenvergadering van 2 april jl. bent u kort geïnformeerd over de afkalvende oevers van het Valkenburgse Meer in Katwijk. Toegezegd is u per brief te informeren zodra er meer bekend was over de ontstane situatie. We zijn erg geschrokken van de ontstane situatie. Hoewel veel nog onduidelijk is, delen wij via deze weg graag de laatste stand van zaken met u.

Situatie op 1 april

Rond het middaguur op 1 april bereikten ons de eerste berichten van de afkalvende oevers van het Valkenburgse Meer. Op de eerste beelden was te zien hoe een deel van de oevers en een deel van het naastgelegen voetpad werden weggeslagen. De oever is in de loop van de dag verder blijven afkalven. Al snel ging het om een stuk van ongeveer 25 meter breed, over een lengte van circa 250 meter. Er ontstonden daarbij zorgen over een mogelijke doorbraak van de kade, waarbij het achtergelegen land onder water zou lopen. De Veiligheidsregio Hollands Midden heeft daarom opgeschaald naar een hoger veiligheidsniveau (Grip 2). Nadat het Hoogheemraadschap van Rijnland noodmaatregelen had genomen is laat op de avond van 1 april weer afgeschaald. In het crisisteam hebben gemeenten, het Hoogheemraadschap van Rijnland, de hulpdiensten en de provincie samengewerkt.

Tijdelijke dam

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft ervoor gekozen om achter de kering een tijdelijke dam, door middel van grote zandzakken, aan te leggen. Dit is gedaan omdat het niet mogelijk is om de kering zelf te belasten vanwege de instabiliteit. Op 3 april liet het Hoogheemraadschap van Rijnland weten dat op basis van nieuwe inzichten de stabiliteit van de kade niet te kunnen garanderen. In de nacht van 3 op 4 april is daarom een extra tijdelijke dam aangelegd aan de noordkant van het Valkenburgse Meer. Dit is gedaan om de toestroom van het water uit de Wassenaarse Wetering en de Oude Rijn te beperken. Ook wordt hiermee voorkomen dat kostbaar zoet water verloren gaat. Ook de rij met grote zandzakken, om mogelijk wateroverlast in de achterliggende polder te voorkomen, is deze nacht verlengd tot een lengte van circa 350 meter. Medewerkers van het Hoogheemraadschap van Rijnland blijven doorlopend de situatie controleren en houden de provincie op de hoogte.

Noodverordening

Sinds vrijdag 4 april geldt een noodverordening voor het gebied rondom het Valkenburgse Meer en het meer zelf. De burgemeester van de gemeente Katwijk heeft deze noodverordening vastgesteld. Deze maatregel is nodig omdat de afkalving nog niet gestabiliseerd is en er daarom rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid van verder langzame afkalving in landinwaartse richting (circa 10 tot 30 meter). Dit betekent ook dat de oever rondom bijna het hele Valkenburgse Meer op meerdere plekken mogelijk kan verzakken, waaruit volgt dat de situatie ter plaatse onveilig kan worden. Golfslag en trillingen in de nabijheid van de oever van het meer zorgen voor extra risico op verdere afkalving. Veiligheid staat voorop, daarom is deze noodverordening vastgesteld en mogen mensen zich niet begeven in het gebied en niet recreëren op het water.

Het spoor van de Stoomtrein Katwijk Leiden ligt voor een deel naast de oever die is afgekalfd. Het traject is niet stabiel en daarom kan het treintje helaas niet rijden. Ook de buitenactiviteiten van de (wind)surfverenigingen gaan niet door. De horeca van Brasserie Buitenhuis, de surfwinkel en het museum van Stoomtrein Katwijk Leiden blijven open. Hierop heeft de noodverordening geen betrekking.

Onderzoek naar oorzaak

De afgelopen week heeft de focus gelegen op erger voorkomen. Ondertussen zijn wel de eerste onderzoeken gestart. Daarbij wordt in beeld gebracht de schade die is ontstaan, de mogelijke gevaren, waaronder de risico's voor verdere verzakkingen van de oever. Vervolgens kan worden gestart met een herstelplan. Daarnaast vindt onderzoek plaats naar de oorzaak van de afkalving. De provincie Zuid-Holland en Hoogheemraadschap Rijnland trekken hierin samen op. De diverse onderzoeken lopen op het moment nog. Er kunnen daarom dan ook nog geen conclusies worden getrokken. Veel moet worden uitgezocht en dat gebeurt in goede samenwerking met alle betrokken partijen.

Wij realiseren ons goed dat het gebied rondom het Valkenburgse Meer, met onder meer Brasserie Buitenhuis, de surfwinkel, de Stoomtrein Katwijk en het meer zelf, een populaire plek is voor recreanten. Het is ons er daarom veel aan gelegen het gebied zo snel als mogelijk weer veilig toegankelijk te maken voor recreatie.

Zodra we meer informatie hebben, zullen we u opnieuw informeren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

